

Модул 3.
В пълно съзнание за
предизвикателствата
пред нас

Общо умение
Отговорно вземане на
решения

Специфично умение
Отговорност

Отговорност
Урок 18

ЕДИН ЧИСТ СВЯТ

Днес ще се науча...

Да се грижа за един чист свят.

Ще имаме нужда от...

Молив, цветен молив или пастел за писане
за всеки ученик.

План на урока

1

Въведение

Как харесвате дома си? Когато е чист и подреден или когато е разхвърлян и мръсен? Моля всички да станат. Престорете се, че токущо сте свършили училище и се прибирате вкъщи, където всичко наскоро е било подредено. Всичко е чисто и всяко нещо е на мястото си. Мирише приятно. Вдигнете ръце и поемете дълбоко въздух, като си представяте колко приятно мирише дома ви.

Седнете. Много е приятно, когато домът ни е чист и подреден. Ако намерите боклука на пода у дома, ще го вдигнете и ще го изхвърлите ли?

Изслушайте учениците.

Виждали ли сте боклуци в училище? Има ли боклуци в стаята ни? Има ли боклуци по улицата в квартали ви? Бихте ли искали да живеете в един по-чист свят, за който всички ние се грижим?

Изслушайте учениците.

2

Същина

Днес ще се разходим из училището. Ще излезем организирано от класната стая и ще отидем до различни места да проверим дали са чисти или има боклуци в тях. Да започнем с класната стая. Погледнете пода, стените, чиновете и столовете. Чисти ли са? Има ли боклуци? Запишете наблюденията си в работен лист „Разходка из училище“ от работните тетрадки (вж. Материалите за ученика).

Сега ще излезем в коридорите. Как изглеждат те? После ще отидем в двора. Чист ли е той? Да проверим кабинетите. Има ли боклуци там? Да погледнем тоалетните. Почистени ли са?

Изменете разходката съгласно необходимото за Вашето училище и наличните пространства. Разходката може да е истинска или въображаема, в зависимост от условията и групата. И в двата случая, кажете им да запишат впечатленията си в работните тетрадки.

Ако излезем от училището, какви условия ще видим по улиците? Чисти ли са те? Има ли боклуци? Как изглежда кварталът? Чист ли е той?

Изслушайте учениците.

Представете си, че можем да се качим на космически кораб, който да ни разведе по света, из страната: по планините, из джунглата и дървета там, по крайбрежието и океана. Отдалечаваме се все повече, докато не видим цялата планета с океаните, планините, Северния и Южния полюс. Как изглежда? Чиста ли е? Има ли замърсяване? Има ли боклуци?

Изслушайте учениците.

Сега всеки от вас ще помисли за идеи как да направим училището и квартала по-чисти, и ще ги запишете в работния лист „Идеи за по-чист свят“ в работните тетрадки (вж. Материалите за ученика).

Дайте им поне три минути за това.

Записахте ли идеите си? Сега се съберете на групи от по трима или четирима. По групи, споделете тези идеи и изберете тези, които ви харесват най-много. След това всяка група ще разкаже на класа идеите си.

Дайте им пет до десет минути за тази дейност по групи.

Сега всяка група ще ни разкаже за идеите си и аз ще ги запиша на дъската.

Изслушайте идеите на всички групи и ги запишете на дъската.

Измислихте някои наистина чудесни идеи! Какво може да направи всеки от нас, за да е по-чисто училището и квартала ни? Искам всеки от вас да напише два ангажимента в работната тетрадка за по-чисто училище и квартал.

Поканете учениците да прочетат ангажиментите си.

Мислите ли, че ако всички ние изпълним ангажиментите, които си поставихме, бихме могли да имаме и по-чиста планета? Как може всеки един от нас да помогне да намалим замърсяването на планетата?

3

Обобщение

Днес ще завършим часа, като си представим, че всички ние сме изпълнили ангажиментите си. Затворете очи и си помислете отново за дома си, почистен и подреден. Радва ни да виждаме домовете си такива. Поемете дълбоко въздух и помиришете чистотата. Сега си представете, че излизате от дома си и кварталът също е чист. Паркът е чист. Стигате до училището и го намирате идеално чисто и подредено. Сега си представете, че всички се качваме на космически кораб и излитаме далече в космоса. Виждаме, че всичко е чисто. Няма боклуци или замърсяване. Градът, джунглата, реките, крайбрежието, океана, цялата планета е чиста! Сега отворете очи.

- Бихте ли искали да живеете в такъв свят?
- Готови ли сте да помогнете всички ние да живеем в един по-чист свят?
- Какво можете да направите, за да изпълните ангажиментите, които поехте?

Материали за ученика

Разходка из училище

Място	Чисто ли е? Има ли боклуци там?
Класна стая	
Коридор	
Двор	
Тоалетни	
Кабинети	
Училищната лавка	

Идеи за по-чист свят

Идеи за по-чисто училище

Идеи за по-чист квартал

Моите ангажменти

Концепции, съвети и често задавани въпроси

1

Основни концепции

Отговорност Да отговаряш за собствените си действия и бездействия и последиците от тези действия и бездействия.

2

Отговорно вземане на решения: Да подбираме конструктивно и уважително личното си поведение и социалните си взаимодействия, като се съобразяваме с етичните стандарти, опасенията за безопасността, социалните норми, реалистичната оценка на последициите от различни действия и собственото ни благосъстояние и това на другите (CASEL, 2015).

За да помогнете на децата да развият чувството си за отговорност, важно е да им помогнете:

Да разпознават проблеми; например, проблемът с боклука и замърсяването.

Да осъзнаят, че могат да играят роля в разрешаването на този проблем; например, като изхвърлят боклука където трябва, рециклират, почистват и подреждат.

2

Съвети за учители и родители

- Дайте на децата дребни задължения, свързани с подреждането и почистването у дома и в училище. Уверете се, че са наясно къде се хвърля боклукът, като го разделят за рециклиране, съгласно общинските наредби.
- Помислете заедно с тях какво се случва, когато се хвърлят боклуци на земята или се замърсява и последициите от такива дейности. Вместо да им се карате, опитайте се да им помогнете да помислят и да осъзнаят, че всички сме част от проблема и че, съответно, всички можем да допринесем за разрешаването му.
- Използвайте дейности, при които децата наблюдават местата около тях, за да говорите с тях за техния град, училище и дом. Как изглеждат тези места? Има ли боклуци там? Мръсно ли е? Как могат да ги направят по-красиви? Кога се чувстваме по-добре – когато виждаме боклуци навсякъде или когато нещата са чисти?
- Организирайте проекти за почистване и рециклиране. Те може да са повече от просто разделяне на отпадъците и да засягат използването на нашите ресурси. Например, децата може да помислят за начини за повторно използване на хартия, пластмаса и други отпадъци неколкостранно, независимо дали с оригиналното им предназначение (например, повторно използване на контейнери, или съдове, или хартия, която е използвана само от едната страна) или с друго предназначение (за украса или за изработване на други неща).

3

Често задавани въпроси

• **Защо е важна отговорността?**

Развиването на чувство за отговорност ще помогне на децата по-добре да се приспособят към изискванията на заобикалящата ги среда, да изградят по-добри взаимоотношения с възрастните и да развият способности, които ще им помогнат да постигат целите си в бъдеще.

- **Защо е важно да мислим за боклука и връзката му с околната среда?**

Повечето деца (и много възрастни) знаят, че не трябва да хвърлят боклук на улицата и че трябва да си пазят нещата. Въпреки това, не са особено запознати с причините защо трябва да правят това. Често те избягват да го правят, за да не им се карат или да не ги накажат. Можем да помогнем на децата да разберат, че като не хвърлят боклук на земята, помагат за своето усъвършенстване и благоденствието на другите. Можем да им помогнем и да разберат, че както обичаме домовете ни да са чисти и подредени, така можем да приложим същата идея за поддържане на чистота в училище, квартала, града и цялата планета.

- **Какво трябва да направя ако децата продължат да замърсяват?**

Промените не стават за един ден. Помнете, че този урок цели децата да усвоят за себе си причините да поддържаме различни места чисти, така че тези действия да произлизат от тях, а не от страх от авторитети. Затова, опитайте се да не им се карате. Вместо това, попитайте ги дали им харесва да виждат боклуци навсякъде и какво би станало ако всички замърсяваме, как биха искали да изглежда училището им и т.н.